

Adabiyot, madaniyat yashasa – millat yashaydi

О‘zbekiston adabiyoti va san’ati

1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan

ADABIY-BADIY, MA’NAVIY-MA’RIFIY, IJTIMOIY GAZETA

2023-yil 17-fevral / № 6 (4717)

Хазрат Захириддин Мухаммад Бобурнинг “Мурод васлинг эрур – айла ёд Бобурни, Унумоғил яна бу номурод Бобурни” фардида мужассам бўлган қутлуг ният ижобат бўлиб, юртимизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида, таълим муассасаларида ҳар янги ийлимиз буюк боболаримиз – Алишер Навоий ва Захириддин Мухаммад Бобурнинг қутлуг таваллуд кунларини ўтказишга тайёргарлик харакатлари билан бошланади.

Хазрат Захириддин Мухаммад Бобурнинг “Мурод васлинг эрур – айла ёд Бобурни, Унумоғил яна бу номурод Бобурни” фардида мужассам бўлган қутлуг ният ижобат бўлиб, юртимизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида, таълим муассасаларида ҳар янги ийлимиз буюк боболаримиз – Алишер Навоий ва Захириддин Мухаммад Бобурнинг қутлуг таваллуд кунларини ўтказишга тайёргарлик харакатлари билан бошланади.

– Юртингизда жаҳон илм-фани тараққиётига улкан хисса кўшган

«АЙЛА ЁД БОБУРНИ...»

Президентимизнинг жорий йил 25 январдаги “Буюк шоир ва олим, машхур давлат арбоби Захириддин Мухаммад Бобур таваллудининг 540 йилигини кенг нишонлаш тўғрисида”ги карори бу борадаги тадбирларни янада юкори даражада ташкил этишига замин яратди.

Буюк шоир таваллуд кунида асосий тадбирлар Андикон шаҳридан Захириддин Мухаммад Бобур ёдгорлиги пойига гулчамбарлар кўйиб, унинг хотирасига эҳтиром кўрсатиш билан бошланди. Вилоят ҳокимлиги, Республика Маънавият ва маърифат маркази раҳбари Минхажиддин Ҳожиматов олиб борди.

Тадбирда кеинги йилларда мамлакатимизда ҳалқимизнинг бой маданий месоси, тарихи, бетакрор археологик ва тарixий ёдгорликлари, миллий кадрияларимизни, айниска, жаҳон тараққиёти, илм-фани ривожига, инсоният тафқурунинг юқосалишига муносаб хисса кўшган буюк алломалар узуглаш, улар томонидан яратилган бебахо тарихий асарларнинг илмий-тарихий аҳамиятини жаҳон жамоатчилиги ётти-

ди. Анжуманинг Янги Андикон шаҳридан муҳташам мажлислар залида бўлиб ўтгани иштирокчиларга ўзгача руҳ бағишилади.

Анжуманинг Республика Маънавият ва маърифат маркази раҳбари Минхажиддин Ҳожиматов олиб борди.

– Хусусан, нафакат Осиё, балки жаҳон илм-фани тараққиёти ва ривожига салмоқли хисса кўшган шоир, олим ҳамда давлат арбоби Захириддин Мухаммад Бобурга Ўзбекистон заминидаги кўрсатилётган эҳтиром ҳалқингизнинг шу юртдан етишиб чиққан буюк тарихий шахсларга бўлган хурматининг ёрқин ифодасидир.

Анжуманда юртимиз ва хорижлик бобуршунослар томонидан Бобур ва бобурийлар хаёти, фаолияти, ижодининг илмий, бадиий, тарбиявий аҳамиятига багишланган маъruzalar ўқилди.

АҚШнинг Мичиган университети профессори Темур Хўёғи, Хиндистон давлатининг Ўзбекистондаги элчихонаси маданий маркази ходимлари Ражиб Госвами, Ситеш Кумар, Козогистон Миллий университети профессори Ислом Жеменей, Боку давлат университети профессори Рамиз Аскер, туркиялук бобуршунослар олиб Билол Южел, Бобур номли ҳалқаро жамоат фонди Раҳиб Госвами, Ситеш Кумар, Козогистон Миллий университети профессори Ислом Жеменей, Боку давлат университети профессори Рамиз Аскер, туркиялук бобуршунослар олиб Билол Южел, Бобур номли ҳалқаро жамоат фонди Киризистон бўлими раҳбари, профессор Бегижон Ахмедов Бобур ва бобурийлар меросини ҳалқаро миқёсда тарғиб этиш, Бобур ижодининг туркий дунёда ўрганиши, “Бобурнома”нинг козоқ, озарбайжон тилларига таржимаси, мазкур асар тилининг ўзига хос хусусиятлари мавзусидаги маъruzalar bilan катнашиди. Бобур хаёти ва ижодига оид хорижда чоп этилган янги китоблар Бобур номли ҳалқаро жамоат фондига совға килинди.

Мазкур анжуман Бобур шахси, ҳаёти ва ижодини кенг тарғиб этиш, ижодий меросини ўрганиши борасидаги ишларни янада юкори босқичга кўтаришига хизмат килиди.

нос Рамиз Аскер, туркиялук олим Билол Южел ва бошқалар сўзга чиқди.

Таъкидлаш жоизки, Бобур таваллуд куни ўтказиладиган тадбирлар, анжуманлар хар ўили янгиликларга бой бўлади. Дунёнинг тури шахарларидан келган бобуршунослар олимлар кейнинг бир йил давомида амалга оширган тадқикотларининг натижалари юзасидан анжуманларда фикрларидар. Бобур номли ҳалқаро жамоат фондининг ташаббускорлиги, тинимсиз изланишлари натижасида мавзуга оид кўплаб маколалар китоб холидаги чоп этилди, иштирокчиларга тарқатилади, илмий тадқикотлар кўллаб-куватланади. Бу йилги “Захириддин Мухаммад Бобур ижодий меросининг башарият манъавият-матрифий тараққиётидаги ўрни” мавзусидаги ҳалқаро анжуманга ҳам дунёнинг тури давлатларидан бобуршунослар тақлиф этилди.

Таҳририят

**ОБОД
МАНЗИЛЛАР**

Эътироф

1982–1986 йилларда Ўзбекистон миллий университетининг кечки бўлимида таҳсил олганман. Бундай таҳсилнинг ўзига яраша машаққати бор, албатта. Ўша пайтлари транспорт қатнови таъаб даражасида эмасди. Шу сабабдан ишдан ўқишига, сўнг уйга қайтиши қийинчилик туғдиради.

Махалламизга катнайдиган автобуслар кош корайди дегунча ҳаракатини тўхтатарди. Дарсдан сўнг Фатхиддин, Рамзиддин, Исломидан ака ва янга уч-тўртта таъаб Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиларини Кўйил-5 мавзесига элтадиган навбатчи автобусга етиб олишига ҳаракат килардик. Автобусдан тушгач, ўйгача яна камиди тўрт чакирим ўйни пиёда босиб ўтиш керади. Ора-сира ўтиб коладиган машиналар esa тўхтамайди. Чунки Ҳонобод қишлоғи шахардан четроқдалиги сабаб тунда юришга кўпчилик ҳайкарди.

Хизматга ҷоғланиб ўйла чиқдим. Узоқдан күёш нурларида мовий, зангори рангларда кўзни камаштирадиган метро поездига кўзим тушди. Шунда руҳимда бир кувонч хиссими туйдим. Бу менинг шаҳрим, бу менинг метром, деб баралла ҳайкирғим келди. Метро йўналишини кузатаман. Инсон эҳтиёжи учун хизмат килувчи дўконлар, дорихоналар, машиналар учун ёқилги кўшиш ва сервис хизмати кўрсатувчи шоҳобчалар. Туни кундузидан ёрга ойдин кўчалар. Буларнинг ҳамаси ким учун? Мехнатдан бўйин товламайдиган мард, камсукум ва танты ўзбек фарзандлари учун яратилган.

2

МУНГЛИ МУҲАББАТ ТАРИХИ

Дунё яралибдики, муҳаббат мавзусига қўл урмаган ёзувчи, уни мадҳ этмаган шоир, куйламаган ҳофиз бўлмаса керак. Шунингдек, севги тарихи ҳақида спектакль яратишни, бадиий фильм суратга олишини орзу килмаган режиссёр ҳам топилмаса

керак. Шекспир асарларига қўл уришни истамайдиган театр ҳам йўқ, назаримизда. Шу сабабни ҳам Қоракалпок профессионал театр санъати 1926 йил 8 ноябрда қад қўтарган бўлса-да, фақат 1970 йилга келиб Бердақ номидаги Қоракалпок давлат мусикали театри Шекспирнинг энг машҳур асари – “Отелло”ни саҳнагаштиради. Спектаклини Ўзбекистон халқ артисти Куатбай Абдураймов саҳнагаштиради ва бош ролни ҳам ўзи икро этади. 1978 йилда ташкил этилган Қоракалпок давлат ёш томошибинлар театри узоқ йиллик тайёргарликдан сўнг илк бор шу йили Шекспир даҳсона унинг “Ромео ва Жӯльєтта” асари орқали мурожаат қилиди.. Бу балки оддий тасодифидир, лекин бу манзилга етмоқ учун иккала театрнинг ҳар бири катта тайёргарлик кўриб, бирдек – 43 йилдан зиёд ўйни босиб ўтди.

5

